

Generell metode

v/Sigve Espeland, IKA Rogaland

IKA

Utfordringen

- Hva med systemer som av bruk, struktur og innhold må betraktes som eArkiv,
- men som ikke er iht. NOARK-kravene?
- Ofte fagsystem levert og installert før NOARK-5 trådte i kraft.
- Slike er det klart flest av i kommunal sektor i dag.

Generelt om «Generell metode»

- «Bestemmelser om elektronisk arkivmateriale som avleveres eller overføres som depositum til Arkivverket»
- Stiller i §§ **8-25** og **8-26** bevaringskrav til systemer som ikke er iht. NOARK.
- Regelverk IKA også følger jfr. pkt. 4.1.4 i «Normalinstruks for arkivdepot i kommuner og fylkeskommuner».

§ 8-25

Uttrekk fra journal- og arkivsystemer som ikke følger NOARK

- **Journal- og arkivsystemer** som ikke er godkjent som NOARK-systemer, skal produsere uttrekk som i størst mulig grad følger spesifikasjonene i NOARK-standarden.
- Uttrekk som avviker fra NOARK-standarden, skal **dokumenteres** med en **fullstendig struktur- og innholdsbeskrivelse** [...], og med **opplysninger om det opprinnelige systemet og bruken** av dette [...],
- med mindre Riksarkivaren har fastsatt noe annet for det enkelte system.

§ 8-26

Teknisk dokumentasjon av tabelluttrekk

- For alle tabelluttrekk skal det medfølge en fullstendig struktur- og innholdsbeskrivelse i elektronisk form.
- Beskrivelsen skal omfatte tabellene og feltene i uttrekket som avleveres eller deponeres
- og ikke tabellstrukturen i databasen som uttrekket er eksportert fra.

§ 8-26

Teknisk dokumentasjon av tabelluttrekk

Følgende krav stilles til denne dokumentasjonen:

- a) Hver enkelt tabell, fil og posttype skal spesifiseres. Det skal gis en kort beskrivelse av innholdet. Relasjoner mellom tabeller skal angis og primærnøkler, fremmednøkler og kardinalitet skal defineres.
- b) Feltnavn i samtlige tabeller, filer og posttyper skal beskrives. Feltenes datatype skal oppgis. Ved bruk av fast format [...] oppgis hvert felts startposisjon og lengde. En utfyllende forklaring av feltinnhold skal gis i de tilfeller dette ikke fremgår av feltnavnet.
- c) Fullstendige kodeforklaringer skal gis for felt med kodede verdier. Dersom systemet lagrer kodene i egne hjelpetabeller, skal uttrekk fra disse inngå i arkivversjonen.

Hvordan lage tabelluttrekk etter «Generell metode»?

- Ulike arbeidsmåter og metoder.
- Viktig å ha kunnskap om det opprinnelige systemet og det database.
- Viktig å kjenne til de krav arkivdepotinstitusjon stiller.
- Rubrisering av verktøy for uttrekksproduksjon:
 - Spesialverktøy
 - Generelle verktøy
 - System- og plattformfunksjoner
- Vi skal se litt nærmere på to aktuelle spesialverktøy

Verktøy eksempler: Håndtering av dokument

- **Dokument til PDF/A:**

- LibreOffice/OpenOffice
- MS-Office
- **IKAVA-AnyDoc2PDF/A Converter** (MS Word som konverter i batch modus)
- Mange program som genererer PDF på Internett

- **Dokument i billedformater:**

- F.eks.: Irfranview (<http://www.irfanview.com/>)

Verktøy eksempler: Spesialproblemer

- På Internett finnes ofte **spesialtilpassede verktøy** som løser spesielle utfordringer i bevaringsarbeidet.
- Eks.: Konvertering av Lotus Word Pro filer til MS Word, slik at man i neste omgang f.eks. kan bruke en av de nevnte PDF/A konvertorene.

Verktøy eksempler: Håndtering av databaser

- SiardEdit og Documaster Decom
- Dataextractor – DEX
- Disse spesialverktøyene skal vi se nærmere på og demonstrere

Tabelluttrekk: «DEX metoden» – ADDMML 7.3

(ADDMML: Archives Data Description and Manipulation Markup Language)

- **Dataextractor – DEX** (Lisensiert programvare. Leveres av SYSCO AS fra Haugesund).
- Håndterer både **database** og **dokumenter**.
- Bruker OpenOffice som PDF/A konverter. (Håndterer kun PDF)
- Tungvint lisensiering, ikke oppdatert – «døende» programvare.
- Har vært mye brukt ved IKA
- IKA håndterer fortsatt denne teknologien.
- Hovedgrunnen til høyere bevaringsprosent i Rogaland enn landet forøvrig.
- En liten demonstrasjon

Tabelluttrekk: SIARD – Decom (produksjonslinje)

- **Siard-formatet?**
- “An **open format** developed by the **Swiss Federal Archives**, designed for archiving **relational databases in a vendor-neutral form**. A SIARD archive is a ZIP-based package of files based on XML and SQL:1999. [...]”
- **SiardEdit** – program produksjon av Siard-filer (Siard 1.9)
- **CMD-kjøring av SiardEdit** (batch mode, Java Developer Kit)
- **DatabasePreservation Toolkit + Roda** (Siard 2.0)
- Standard «**produksjonslinje**» ved KAI institusjoner i Norge under utvikling basert på Siard:
- Siard-dump → **Documaster Decom**: testing, ordning (templates), lage arkivpakker og på sikt innsynsløsninger
- Produksjonslinjen begynner å komme på plass ved KAI institusjoner.
- Demonstrasjon av SiardEdit og Documaster Decom

